

Asia: VN/35729/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi sosiaalihuoltolain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Taustatiedot lausunnonantajalta

Edustan

Muu järjestö tai yhdistys

Lausunnonantajan lausunto

1 Onko ehdotus kokonaisuudessaan kannatettava?

Ei

Perustelut tiiviisti esityksen kannatettavuudesta?

Esityksessä on kannatettavana tavoitteena ohjata sosiaalihuollon toimintaa nykyistä vahvemmin oikea-aikaiseen tuen tarpeiden tunnistamiseen ja niihin vastaamiseen. Esityksen hyvistä tavoitteista huolimatta Yhteiset Lapsemme ry ei kannata ehdotusta kokonaisuudessaan, koska se sisältää suuria riskejä haavoittuvassa asemassa olevien lasten, nuorten ja perheiden palveluiden ja muun tuen saamiselle.

Kokonaisuutena esitys myös jättää rodullistetut ja maahanmuuttajataustaiset lapset ja nuoret näkymättömiksi. Vaikutusarviointi ei sisällä systemaattista analyysia siitä, miten ehdotukset vaikuttavat näiden ryhmien asemaan.

Rakenteellinen rasismi sosiaalihuollon käytännöissä ja maahanmuuttajataustaisten lasten yliedustus lastensuojelussa suhteessa väestöosuuteen ei saa lainkaan huomiota esityksessä. Yhteiset Lapsemme ry toteaa, että esitys nykyisellään ei vastaa ihmisoikeussopimusten velvoitteisiin rodullisen ja etnisen syrjinnän ehkäisemisestä sosiaalipalveluissa (ICERD, International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination, 5 art., YK:n lapsen oikeuksien sopimus 2 art., perustuslaki 6 §).

2 Vastaavatko ehdotukset esityksen tavoitteita?

Ei

Perustelut tiiviisti esityksen tavoitteista?

Esityksen virallisina tavoitteina ei mainita syrjinnän ehkäisemistä eikä yhdenvertaisuuden vahvistamista. Tämä on keskeinen puute: jos tavoite ei sisällä yhdenvertaisuutta, ei sen toteutumistakaan arvioida.

Prosessisääntelyn sujuvoittaminen voi teoriassa parantaa palvelujen saavutettavuutta kaikille, mutta käytännössä rakenteelliset esteet – kielimuuri, institutionaalinen epäluottamus, kulttuurinen epäsensitiivisyys ja syrjintä – voivat jättää maahanmuuttajataustaisten ja rodullistettujen lasten perheen palvelujen ulkopuolelle riippumatta prosessisääntelyn muutoksista. Kansainväliset tutkimukset osoittavat, että maahanmuuttajaperheet ja rodullistetut vähemmistöt käyttävät sosiaalipalveluja vähemmän suhteessa tarpeeseen, usein epäluottamuksen ja syrjintäkokemusten vuoksi. Kun samanaikaisesti sosiaalityön resursseja leikataan, voi haastavissa tilanteissa olevien asiakkaiden tunnistaminen ja palveluiden piiriin päätyminen vaikeutua entisestään.

3 Lausuntopalaute luvusta 1, onko erityistä tukea tarvitsevaa asiakasta koskeva pykäläesitys 5 a § kannatettava?

Osittain kyllä

Perustelut tiiviisti esityksen kannatettavuudesta?

Pykälä 5 a § kokoaa erityistä tukea tarvitsevan asiakkaan määritelmän, ja tähän on lisätty suojelun tarpeen tunnistaminen. Ilman huoltajaa turvapaikkaa hakeneiden lasten ja nuorten lisääminen erityistä tukea tarvitseväksi kohderyhmäksi on sinällään kannatettavaa, mutta huolenamme on, että tämänkaltainen haavoittuvien ryhmien ennalta määrittely jättää aiempaa herkemmin tuen tarpeessa olevia lapsia määritelmien ulkopuolelle. Tällöin oikea-aikaisen tuen saaminen vaikeutuu.

Yhteiset Lapsemme ry. pitää tärkeänä, ettei erityisen tuen kriteerejä määritellä liian tiukasti, koska tällöin arvion ulkopuolelle jäävät kokemukset rasismista tai syrjinnästä taikka turvapaikkaprosessin tai maassa oleskelun epävarmuuteen liittyvät traumat, jotka voivat itsessään muodostaa erityisen tuen tarpeen perusteen. Nykytutkimus osoittaa, että rasismin ja syrjinnän kokemuksilla on vakavia vaikutuksia lasten ja nuorten mielenterveyteen ja kehitykseen.

Romani- ja somalialaistaustaisten lasten yliedustus lastensuojelussa on dokumentoitu useissa tutkimuksissa. Syyt ovat pääosin rakenteellisia, ei perheiden ominaisuuksiin liittyviä.

Traumaperäiset oireet ovat maahanmuuttaja- ja turvapaikanhakijataustaisten lasten keskuudessa yleisempiä; tuen tarpeen tunnistamisessa tulisi huomioida myös yhteisökohtainen ja kulttuurinen osaaminen.

4 Lausuntopalaute luvusta 2, onko erillinen hyvinvoinnin edistämistä koskeva 10 a § kannatettava?

Kyllä

Perustelut tiiviisti esityksen kannatettavuudesta?

Hyvinvoinnin edistämistä koskevan uuden 10 a §:n mukainen väestö-, yhteisö- ja yksilötason työ on kannatettavaa. Erityistä potentiaalia on yhteisölähtöisessä työssä, joka voi tavoittaa rodullistettujen etniset vähemmistöjen yhteisöt asukkaita kuunnellen. Tähän työhön on tärkeä ottaa mukaan ne järjestöt ja tahot, jotka toimivat näiden kohderyhmien kanssa sekä turvata siihen tarvittava rahoitus.

Pykälässä puhutaan "toimintakyvyn ja sosiaalisen osallisuuden edistämisestä" ja "lasten ja nuorten kasvuolosuhteiden parantamisesta", mutta tässä ei nimetä rakenteellista rasismia tai etnistä syrjintää esteeksi, johon hyvinvointialueen tulee aktiivisesti puuttua.

YK:n lapsen oikeuksien komitea on korostanut, että lapsen oikeuksien sopimuksen 2 artiklan mukainen syrjäntäkielto edellyttää valtioilta aktiivisia toimenpiteitä – ei pelkästään syrjinnän kieltämistä. Yhteiset Lapsemme ry esittää, että hyvinvoinnin edistämisen tulee sisältää aktiivinen rasisminvastaisuuden ulottuvuus ja suosittelee, että 10 a §:n toimeenpano-ohjeistukseen kirjataan nimenomainen velvoite huomioida ja purkaa rakenteellisia esteitä, jotka kohdistuvat rodullistettuihin vähemmistöihin.

5 Lausuntopalaute luvusta 3 - sosiaalityö ja sosiaaliohjaus: Ovatko ehdotukset selkeitä ja toteutettavissa olevia?

Osittain ei

Perustelut tiiviisti?

Sosiaalityöntekijän ja sosiaaliohjaajan tehtävänkuvia tulee kuvata tarkemmin. Nykyinen ehdotus ei tuo riittävästi esiin ammattiryhmien vastuiden ja tehtävien eroja. Riskinä on, että erityisesti maahan muuttaneiden asiakkaiden on vaikea saada selvyyttä, millaista apua ja tukea on tarjolla.

Esityksessä ei myöskään käsitellä kulttuurisesti sensitiivisen sosiaalityön osaamisen tarvetta monimuotoistuneessa Suomessa.

Maahanmuuttajataustaiset, romani- ja muihin rodullistettuihin vähemmistöihin kuuluvat asiakkaat tarvitsevat sosiaalihuollon ammattilaisia, joilla on ymmärrys kulttuurisista taustoista, kielellisestä moninaisuudesta ja rasismien vaikutuksista. Tätä ei esityksessä tunnusteta henkilöstön osaamisvaatimukseksi. Yhteiset Lapsemme ry toteaa, että kun kulttuurista tai rasisminvastaista kompetenssia ei vaadita sosiaalihuollon ammattihenkilöiltä, voi tämä johtaa syrjiviin käytäntöihin.

Sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen ensisijaisuus suhteessa palveluihin voi myös käytännössä tarkoittaa, että maahanmuuttajataustaiset asiakkaat saavat vain neuvontaa ja ohjausta ennemmin kuin konkreettisia palveluja – erityisesti jos heidän tarpeensa tulkitaan vähättelevästi tai heidän tarpeitaan ei tunnisteta johtuen heikosta kulttuurisensitiivisestä osaamisesta.

6 Lausuntopalaute luvusta 3 - lapsiperhepalvelu: Onko ehdotus uudesta lapsiperhepalvelusta ja siihen sisältyvästä taloudellisesta tuesta selkeä ja toteutettavissa oleva?

Ei

Perustelut tiiviisti?

Lapsiperhepalvelujen kokoaminen yhteen on periaatteessa selkeä muutos ja ennaltaehkäisevien palvelujen vahvistaminen on kannatettavaa. Yhteiset Lapsemme ry ei kannata sitä, että moniammatilliset palvelurakenteet kuten perheneuvolato työ poistetaan sosiaalihuoltolain piiristä. Riski on liian suuri, että erityisen tuen tarpeet tunnustetaan liian myöhään ja perheet eivät saa oikea-aikaisia palveluja joka puolestaan kasvattaa kustannuksia huomattavasti pidemmällä aikavälillä.

Esityksessä ei myöskään arvioida muutosten vaikutuksia esimerkiksi maahanmuuttajataustaisiin lapsiperheisiin tai adoptioperheisiin lainkaan.

Adoptoidut lapset ovat kokeneet eroja ja menetyksiä ja tarvitsevat erityistä, traumatietoista vanhemmuutta. Adoptioperheet käyttävät paljon matalan kynnyksen palveluja, kuten perheneuvoloita. Kasvatus- ja perheneuvonnan kautta saatava keskusteluapu ja vanhemmuuden tuki voi parhaimmillaan ratkaista haastavan tilanteen, jolloin kalliimpia interventioita kuten erikoissairaanhoidon tai lastensuojelun asiakkuuksia ei tarvita.

Pietarilan väitöstutkimus (2021) osoittaa, että lapsen adoptioerityisiä tarpeita ei aina tunnusteta lapsiperhepalveluissa eikä muissa sosiaalihuollon palveluissa. Adoptoitujen lasten ja heidän perheidensä tarpeiden oikea-aikainen tunnistaminen ei toteudu riittävällä tavalla. Palvelujärjestelmää kehittäessä tulee huomioida perheet, jotka tarvitsevat erityistä tukea vanhemmuuteen ja kiintymyssuhteeseen.

Tutkimusten mukaan maahanmuuttajaperheisiin kohdistuu lastensuojelussa yliedustusta suhteessa muuhun väestöön. Tämä kertoo tosiasiallisista tukitarpeista, sekä syrjivistä käytännöistä ja matalan kynnyksen palvelujen heikosta saatavuudesta. Uusi lapsiperhepalvelurakenne tulee rakentaa niin, että se ehkäisee syrjintää eikä vahvista sitä. Perhetyön ja kasvatus- ja perheneuvonnan yhdistäminen uudessa lapsiperhepalvelussa voi parantaa saatavuutta, mutta vain jos palvelu on kulttuurisesti saavutettava ja monikielistä. Taloudellisen tuen integroiminen lapsiperhepalveluun on myönteistä: köyhyys ja taloudelliset vaikeudet ovat maahanmuuttajalapsiperheiden yleinen haaste, johon nopea tuki voi olla tehokas keino ehkäistä lastensuojelun tarvetta.

Yhteiset Lapsemme ry huomauttaa, että kasvatus- ja perheneuvonnan monialaisuusvaatimuksen poistaminen voi heikentää palvelujen saatavuutta maahanmuuttaja- ja adoptioperheille erityisesti

silloin, kun tarvitaan tukipalveluja ja kulttuurista osaamista. Esityksessä, tätä riskiä ei arvioida ja se olisi ensiarvoisen tärkeä tehdä ennen päätöstä.

7 Lausuntopalaute luvusta 3 - Onko ehdotus uudesta työikäisten toimintakyvyn ja osallisuuden tuen palvelusta selkeä ja toteutettavissa oleva?

Ei kantaa

Perustelut tiiviisti?

-

8 Muu lausuntopalaute lukuun 3?

Esitykseen sisältyy muutos, jonka mukaan perheryhmäkodissa, jossa on alle seitsemän lasta, henkilöstömitoitusta kevennetään 0,5 htv:llä. Vaikka kyseessä on yksittäinen yksikkö, se on periaatteellisesti huolestuttava viesti: ilman huoltajaa maassa olevat lapset ovat kaikkein haavoittuvimpia ja heidän tarvitsemansa tuki on erityisen intensiivistä.

Ilman huoltajaa maassa olevat lapset käyvät läpi traumoja – sota, pako, perheestä eroon joutuminen – ja tarvitsevat riittävää henkilöstömäärää turvallisen kiinnittymisen ja traumojen käsittelyn tueksi. Mitoituksen keventäminen, vaikka vähäisessä mittakaavassa, on huolestuttavaa. Lasten oleskelulupiin ja perheenyhdistämiseen liittyvä sosiaalityö on mainittava erityisenä sosiaalityöntekijän tehtävänä.

9 Lausuntopalaute sosiaalihuollon toteuttamisen alkuvaiheessa: neuvonta ja ohjaus, vireilletulo ja sosiaalihuollon asiakkuus, yhteyden saaminen sosiaalihuoltoon ja tuen tarpeen arviointi (luvut 2 ja 4) Ovatko ehdotukset selkeitä ja toteutettavissa olevia?

Osittain kyllä

Perustelut tiiviisti?

Oikeus henkilökohtaiseen keskusteluun sosiaalihuollon ammattihenkilön kanssa seitsemässä arkipäivässä on tärkeä muutos. Tämä parannus on kuitenkin teoreettinen, ellei varmisteta, että palvelu on saatavilla asiakkaan kielellä tai tulkin kanssa ja että siihen varataan riittävät resurssit. Koska palvelutarpeen arviointia halutaan keventää, on riskinä, että tuentarpeet arvioidaan liian kevyesti ja nopeasti. Erityisesti maahan muuttaneilla perheillä vaikeiden asioiden esille ottaminen vaatii luottamuksen syntymistä ja tämä voi johtaa siihen, että perhe jää vaille tarvitsemaansa apua.

Esityksessä mainitaan monikielisyys yhdenvertaisuuden osatekijänä, mutta tulkkipalvelujen saatavuudesta, kustannuksista tai velvoittavuudesta ei säädetä mitään. Tämä on vakava puute: kielihaaste on yksi merkittävimmistä esteistä maahan muuttaneille perheille sosiaalipalveluihin pääsyssä.

Selvitykset osoittavat, että tulkkipalvelujen käyttö vaihtelee alueittain ja ammattilaisten omien käytäntöjen mukaan. Tähän tarvitaan selkeämpi sääntely.

Kirjallisen materiaalin – päätökset, asiakassuunnitelmat – tuottaminen asiakkaan ymmärtämällä kielellä tulisi kirjata veloitteeksi.

Digitaaliset palvelukanavat voivat olla esteellisiä maahanmuuttajaperheille, joilla ei ole riittävä digitaalista osaamista tai suomen kielen taitoa. Monikanavaisuus tulee varmistaa.

10 Lausuntopalaute luvusta 4 – asiakassuunnitelma ja omatyöntekijä? Ovatko ehdotukset selkeitä ja toteutettavissa olevia?

Osittain ei

Perustelut tiiviisti?

Maahan muuttaneiden lasten, nuorten ja perheiden kohdalla omatyöntekijän saaminen on erityisen tärkeää luottamuksen rakentumisten näkökulmasta.

Asiakassuunnitelman laatimisen edellyttämiseksi esitettävä harkinnanvaraisuuden lisääminen asettaa erityisiä vaatimuksia sosiaalityöntekijän ammattitaidolle: on tunnistettava, milloin asiakas tarvitsee suunnitelmaa, vaikka hän ei sitä itse osaa vaatia tai ei kielitaidon puuttumisen vuoksi pysty asiaa ilmaisemaan.

11 Lausuntopalaute luvusta 4 - erityistä tukea tarvitsevan lapsen sosiaalityöntekijän asiakasmitoitus. Onko ehdotus selkeä ja toteutettavissa oleva?

Osittain kyllä

Perustelut tiiviisti?

Asiakasmitoituksen asettaminen 47 asiakkaaseen on askel oikeaan suuntaan, mutta mitoitus on korkea. On tärkeää huomata, että erityistä tukea tarvitseviin lapsiin voi kuulua myös maahanmuuttaja- ja turvapaikanhakijataustaisia lapsia, joiden tuen tarve on usein erityisen intensiivistä.

12 Muu lausuntopalaute lukuun 4?

Esityksen suuri rakenneuudistus – lastensuojelulain 36 §:n mukaisten asiakkaiden siirtyminen sosiaalihuoltolain mukaiseen asiakkuuteen – koskee arviolta 9 600 lasta. Tässä joukossa on todennäköisesti ylliedustettuna maahanmuuttajataustaisia lapsia.

Esityksessä ei arvioida tätä siirtymää yhdenvertaisuuden näkökulmasta: siirtyvätkö maahanmuuttajataustaiset lapset tasapuolisesti kevyemmän palvelun piiriin, vai vaarantaako tämä heidän oikeuttaan riittävään tukeen? Lastensuojelun asiakkuudesta poistuminen ei saa tarkoittaa tuen vähenemistä varsinkaan niiden lasten osalta, joilla on suuria tarpeita. Maahanmuuttajataustaisilla lapsilla riski on erityinen.

13 Lausuntopalaute luvusta 5 - sosiaalityöntekijän erityiset tehtävät. Onko ehdotus selkeä ja toteuttavissa oleva?

Osittain kyllä

Perustelut tiiviisti?

Sosiaalityöntekijän erityiset tehtävät on kirjattu ammatillisesta osaamisesta käsin, mutta kulttuurinen kompetenssi ja rasisminvastaisuus eivät sisälly niihin lainkaan. Tämä on puute.

Sosiaalityöntekijän erityisiin tehtäviin tulisi kirjata velvollisuus tunnistaa rakenteellisen rasismien ja syrjinnän vaikutukset asiakkaan tilanteeseen sekä turvapaikkaprosessiin liittyvä erityinen asiantuntijuus ilman huoltajaa olevien lasten kohdalla. Monessa Euroopan maassa on kehitetty erityinen kulttuurisen osaamisen koulutusvelvoite sosiaalihuollon ammattihenkilöille, mutta Suomesta tämä puuttuu. Järjestöt ovat pyrkineet jossain määrin vastaamaan tähän tarpeeseen, mutta siihen ei ole riittävää rahoitusta saatavilla. Mikäli tulevaisuudessa on myös ajatuksena, että kansalaisyhteiskunta vastaa tähän tarpeeseen niin tällöin tulee varmistaa siihen riittävä rahoitus.

14 Lausuntopalaute luvusta 5 - sosiaalihuollosta vastaava viranhaltija. Onko ehdotus selkeä ja toteuttavissa oleva?

Kyllä

Perustelut tiiviisti?

Sosiaalihuollosta vastaavan viranhaltijan tehtäväksi on kirjattu lainmukaisuudesta, laadusta ja sisällöllisestä kehittämisestä vastaaminen. Yhteiset Lapsemme ry. huomauttaa, että tähän tulee lisätä nimenomainen vastuu yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyyden varmistamisesta.

Käytännössä tämä tarkoittaisi, että viranhaltijalla on velvollisuus seurata hyvinvointialueen sosiaalihuollon asiakkaiden jakautumista kieliryhmittäin, tunnistaa mahdolliset yliedustukset lastensuojelussa ja puuttua rakenteelliseen eriarvoisuuteen. EU:n rasisminvastainen strategia 2026–2030 nostaa terveydenhuollon ja sosiaalipalvelut yhdeksi keskeiseksi painopistealueeksi rakenteellisen rasismien purkamisessa.

15 Lausuntopalaute sosiaalihuollon asiakastietojen kirjaamisesta. Onko ehdotus selkeä ja toteuttavissa oleva?

Osittain ei

Perustelut tiiviisti?

Kirjaaminen ei ole ainoastaan hallinnollista, vaan sillä varmistetaan ihmisten oikeusturva, päätöksenteon läpinäkyvyys, tarkoituksenmukainen tiedonsiirto, työn jatkuvuus sekä se on osa palvelun laadun varmistusta.

Maahan muuttaneiden perheiden kohdalla käsiteltyjen asioiden kirjaaminen on erityisen tärkeää, mm. jotta asioita on mahdollista tarkastella ja kääntää myös jälkikäteen.

Yhteiset Lapsemme ry. esittää huolensa, että esitetyllä muutoksella ihmisten oikeusturva, päätöksenteon läpinäkyvyys, tarkoituksenmukainen tiedonsiirto, työn jatkuvuus sekä laatu heikkenee.

16 Lausuntopalaute asiakasmaksuihin ehdotetuista muutoksista?

-

17 Lausuntopalaute muista säädösmuutosehdotuksista?

Esityksessä lisätään sosiaalihuoltolain 14 §:ään viittaukset kotoutumislakiin ja kansainvälistä suojelua hakevien vastaanottolakiin. Tämä selkeyttää hyvinvointialueen roolia – mitä pidämme myönteisenä.

Ilman huoltajaa maassa olevien lasten oikeuksien turvaaminen edellyttää kuitenkin enemmän kuin lakiviittauksia. Siihen tarvitaan riittäviä sosiaalihuollon resursseja ilman huoltajaa olevien lasten asioissa, sosiaalityöntekijän erityistä osaamista oleskelupa- ja perheenyhdistämisasiossa, menettelyllisten oikeuksien turvaamista myös lapsille, joiden äidinkieli ei ole suomi tai ruotsi sekä edustajajärjestelmän toimivuuden varmistamista. YK:n lapsen oikeuksien komitea on pyytänyt Suomelta selvitystä ilman huoltajaa maassa olevien lasten oikeuksien toteutumisesta ja tämä esitys ei riittävästi vastaa tähän.

Romanit ovat Suomen suurin kansallinen vähemmistö, ja romanilapsilla on tutkitusti heikentynyt asema sosiaalihuollon palveluissa. Esityksessä romaneista ei mainita mitään. Rakenteellisten esteiden poistaminen romanilapsien ja -perheiden sosiaalipalveluissa tulisi sisällyttää hyvinvoinnin edistämisen toimenpiteisiin.

18 Antaako esitysluonnos riittävän ja oikean kuvan lakiehdotusten taloudellisista vaikutuksista?

Ei

Perustelut tiiviisti?

Esityksessä painottuvat lyhyen aikavälin taloudelliset vaikutukset, ja vaikutusarviointi on tehty pääasiassa kustannusnäkökulmasta kokonaisväestötasolla. Maahan muuttaneisiin lapsiin, nuoriin ja perheisiin kohdistuvat palvelumuutokset sisältävät huomattavia pitkän aikavälin kustannusriskejä, joita ei ole arvioitu. Yhteiset Lapsemme ry. esittää, että ennen lain hyväksymistä tehdään kokonaisvaltainen vaikutusten arviointi, joka käsittää myös pitkäaikavälin kustannus vaikutukset kaikkien ryhmien osalta.

19 Antaako esitysluonnos riittävän ja oikean kuvan lakiehdotusten muista vaikutuksista ja yhteisvaikutuksista?

Ei

Perustelut tiiviisti?

Esityksen vaikutusten arvioinnissa käsitellään sukupuolivaikutuksia melko kattavasti ja vammaisten oikeuksia jossain määrin. Sen sijaan vaikutuksia maahan muuttaneisiin tai kielellisiin ja kulttuurisiin vähemmistöihin ei ole käsitelty. Yhteiset Lapsemme ry. huomauttaa, että näin laajassa sosiaalihuollon uudistuksessa, joka koskee myös näitä ryhmiä tulisi asianmukainen vaikutusarviointi tehdä.

Lapsivaikutusten arvioinnissa mainitaan ilman huoltajaa maassa olevat lapset, mutta ei arvioida erikseen rodullistettujen lasten, nuorten ja perheiden asemaa ehdotetuissa muutoksissa. Esitys ei täytä YK: lapsen oikeuksien sopimuksen 2 artiklan syrjintäkiellon mukaisia vaatimuksia vaikutusarvioinnin osalta. Sopimus edellyttää lainsäädännön valmistelussa, että arvioidaan erikseen vaikutukset haavoittuvimpiin lapsiryhmiin mukaan lukien etniset vähemmistöt.

Yhteiset Lapsemme ry esittää yhteenvetona, että seuraavat seikat huomioidaan maahanmuuttaja- ja vähemmistönäkökulmasta:

- Varmistetaan tulkkipalvelujen saatavuus velvoittavalla sääntelyllä osana yhdenvertaisuuden toteuttamista.

- Asetetaan sosiaalihuollosta vastaavalle viranhaltijalle nimenomainen yhdenvertaisuusvastuu.

- Lisätään sosiaalityöntekijöiden kulttuurinen kompetenssi ja rasisminvastainen osaaminen ammattihenkilöille asettaviin osaamisvaatimuksiin.

- Turvataan ilman huoltajaa maassa olevien lasten palvelujen riittävä henkilöstömitoitus eikä kevennetä sitä.

- Laaditaan vaikutusarviointi maahan muuttaneiden ja vähemmistöihin kuuluvien lasten oikeuksien toteutumisesta ennen esityksen lopullista käsittelyä.

Wetzer-Karlsson Marina
Yhteiset Lapsemme ry